

OBSAH

ÚVOD	5
1 TĚLESNÉ POSTIŽENÍ A ZÁVAŽNÉ ONEMOCNĚNÍ	7
2 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	15
2.1 Úvod	16
2.2 Úprava režimu výuky (časová, místní)	16
2.3 Další pracovní místo pro žáka	17
2.4 Jiné prostorové uspořádání výuky	18
2.5 Úprava zasedacího pořádku	19
2.6 Snížení počtu žáků ve třídě	20
2.7 Vzdělávání v jiném než školním prostředí	20
2.8 Mimoškolní pobuty a výcviky	21
3 MODIFIKACE VYUČOVACÍCH METOD A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	25
3.1 Úvod	26
3.2 Způsoby výuky adekvátní pedagogické situaci	27
3.3 Individuální práce se žákem v průběhu výuky	32
3.4 Strukturalizace výuky	34
3.5 Kooperativní učení	37
3.6 Metody aktivního učení	39
3.7 Výuka respektující styly učení	43
3.8 Podpora motivace žáka	46
3.9 Prevence únavy a podpora koncentrace pozornosti	49
4 INTERVENCE A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	55
4.1 Úvod	56
4.2 Spolupráce rodiny a školy	56
4.3 Rozvoj jazykových kompetencí	59
4.4 Intervenční techniky	63
4.5 Intervence nad rámec běžné výuky	64
4.6 Rozvoj specifických dovedností a poznávacích funkcí	65
4.7 Nácvik sebeobslužných dovedností	66
4.8 Nácvik sociálního chování	69
4.9 Zvládání náročného chování	70
4.10 Výuka prostřednictvím podporující a alternativní komunikace	72
5 VYUŽITÍ POMŮCEK A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	79
5.1 Úvod	80
5.2 Didaktické pomůcky (se zaměřením na pomůcky usnadňující psaní a kreslení)	81
5.3 Speciální didaktické pomůcky	84
5.3.1 Pomůcky k tělesné výchově	84
5.3.2 Pomůcky pro alternativní a augmentativní komunikaci	86
5.3.3 Pomůcky k získávání a uchování informací	87
5.3.4 Pomůcky pro rozvoj manuálních dovedností	88

5.4	Kompenzační a reeduкаční pomůcky	89
5.4.1	Pomůcky k vybavení třídy	90
5.4.2	Pomůcky usnadňující sebeobsluhu	91
6	ÚPRAVY OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	95
6.1	Úvod	96
6.2	Respektování specifik žáka	96
6.3	Uvolnění z výuky předmětu	98
6.4	Rozložení učiva z důvodu těžkého deficitu	100
6.5	Rozložení učiva pro žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání	102
6.6	Obohacování učiva	104
6.7	Modifikace podávané informace.	106
7	HODNOCENÍ ŽÁKA A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	109
7.1	Úvod	110
7.2	Individualizace hodnocení	110
7.3	Podmínky a metody dlouhodobého sledování žáka	114
7.4	Rozšířené formy hodnocení	118
7.5	Posílení motivační funkce hodnocení	121
8	PŘÍPRAVA NA VÝUKU A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	127
8.1	Úvod	128
8.2	Jiné formy přípravy na vyučování	128
9	SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PODPORA ŽÁKA A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	131
9.1	Úvod	132
9.2	Odlišné stravování	132
9.3	Spolupráce s externími poskytovateli služeb	134
9.4	Reeduкаční a socializační pobytu	135
10	PRÁCE S TŘÍDNÍM KOLEKTIVEM A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	139
10.1	Úvod	140
10.2	Klima třídy	140
11	ÚPRAVA PROSTŘEDÍ A ČINNOST ASISTENTA PEDAGOGA	145
11.1	Úvod	146
11.2	Úprava prostředí	146
11.3	Stavební úpravy, bezbariérovost.	148
12	SPECIFICKÉ ZÁSADY V PRÁCI ASISTENTA PEDAGOGA PRO ŽÁKY S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM A ZÁVAŽNÝM ONEMOCNĚNÍM	153
	VHODNÉ ODKAZY PRO SPOLUPRÁCI S EXTERNÍMI POSKYTOVATELI SLUŽEB	156
	SEZNAM ZKRATEK	161
	ZÁVĚR	162
	LITERATURA	163
	O AUTORECH	165